

ANKARA CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

ŞİKÂyetçi : Meral DANIŞ BEŞTAŞ

VEKİLİ :

ŞÜPHELİLER : Siirt'te 13.04.2022 günü HDP'li heyete müdahalede bulunan ve kimlikleri tespit edilecek olan kolluk görevlileri

SUÇ TARİHİ : 13.04.2022

SUÇ : Görevi Kötüye Kullanma (TCK - m.257); Kamu Hizmetlerinden Yararlanma Hakkının Engellenmesi (TCK - m.113); Siyasi Hakların Kullanılmasının Engellenmesi (TCK - m.114); İnanç, Düşünce Ve Kanaat Hürriyetinin Kullanılmasını Engelleme(TCK - m.115)

AÇIKLAMALAR :

- 1- Newala Qesaba(Kasaplar Deresi)'nde 1989 yılında gazeteci Günay Aslan'ın Siirt'te yaptığı araştırmalar sonucu bir toplu mezarın olduğu ortaya çıkmış; Ermeniler ile 90'lar öncesi ve sonrası çatışmalarda, zorla kaybetmelerde, işkencelerde öldürülen Kürtlere ait 300 civarı cenazenin atıldığı tahmin edilmektedir.
- 2- Bu dönem yapılan araştırmalar, yerinde yapılan incelemeler, tanıkların anlatıları ve dönemin Siirt valisi ve Kaymakamının beyanları devlet yetkililerinin buradaki hakikati açıktan bildikleri kaydedilmiştir. 22 Nisan 1989 günü Newala Qesaba'da ilk kez kazı yapılmış ve birkaç saat içinde 8 kişinin kemiklerine ulaşılmıştır. Kazı çalışmaları, aynı gün Siirt valiliği talimatıyla durdurulmuştur. O tarihten beri derede çalışma yapılmamıştır. Çıkarılan 8 cenazenin akıbeti ise hala aydınlatılmış değildir.
- 3- Son yıllarda sürekli bir biçimde buranın bir toplu mezar olduğu gerçeğinin üzeri kapatılmak istenmekte, çeşitli dönemlerde yol, özel okul yahut polis akademisi gibi kompleks bina yapımları gündeme gelmekte idi. Bahse konu girişimler kamuoyunun yoğun tepkisi ve toplumsal taleplerle durdurulmuştu. Fakat son günlerde bölgenin yeniden yapılaşmaya açılacağı, buraya villaların yapılacağı, bu amaçla yeni proje için derenin girişine, projenin detaylarını içeren tabela asıldığı bilgisi kamuoyunun gündemine gelmiştir.

- 4- Bölgede pek çok yurttaş, yakınlarının kemiklerine ulaşmak ve hakkıyla yasını tutmak için mücadele etmektedirler. Aileler Newala Qesaba bölgesinde kazı yapılarak DNA testleri yapılmasını, her bir naaşın mezarına kavuşmasını istemektedir. Mezarlıkların korunması iç hukukta olduğu kadar uluslar arası hukukta da tartışmasız kabul gören bir olgudur. Kaldı ki mezarlıklar tüm inançlar bazında kutsal mekânlardır ve ibadethanelerle benzer statüde tutulmaktadırlar. Bir kişinin hayatı süresince, kendi ölümü sonrasında gelecekte cesedinin akıbetini belirlemek ve yetkisiz müdahalelerin engellemesini isteme hakkına sahip olduğu gerçeği ise göz ardı edilmemelidir. Nitekim bu nedenledir ki ölüm sonrası kişilik haklarının korunması gerekliliği ceza hukukunda da düzenlenmiştir. Ceza kanununda düzenlenen kişinin hatırasına hakaret suçunda, korunan hukuki değer, ölenin kişilik haklarıdır; bu konuda her türlü şikâyet ve sair yasal taleplerimiz saklıdır.
- 5- Newala Qesaba bölgesinde yaşamını yitirenlerin manevi şahsiyetlerini korumak adına bölgede bir açıklama yapmak ve konunun hassasiyetine dair farkındalık yaratmak amacı ile müvekkilim HDP Grup Başkanvekili ve aynı zamanda Siirt Milletvekili olan Meral DANIŞ BEŞTAŞ; HDP'li milletvekilleri ile alanda toplanmışlardır. Müvekkilim ve beraberindeki heyetin inşaatın yapılacağı ve aynı zamanda toplu mezar olan alana doğru yürümeye başladığında, orada bulunan kolluk görevlileri görev tanımlarını aşarak milletvekillerini durdurmaya çalışmış, elle müdahalelerde bulunmuşlardır. Kimlikleri o esnada basın-yayın organlarının aldıkları kayıtlardan ve sair görüntülerden tespit edilecek olan polisler; milletvekillerine saldırmış, onları itmiş, düşmelerine sebebiyet vermiştir. Oysa Anayasanın 34 üncü maddesinde de açıkça güvence altına alındığı üzere *"Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir."* Kolluk burada anayasal bir hakkı gasp etmeyi göze alarak milletvekillerine müdahalede bulunmayı tercih etmiştir. Kolluğun bu açık tercihi ceza mevzuatına göre görevi kötüye kullanma halidir. İktidar mensuplarının açıklamalarında aynı tavrı göstermeyen kolluğun anayasanın eşitlik ilkesine de aykırı tutum sergilediği açıktır.
- 6- İfade ettiğimiz üzere Newala Qesaba üzerinde yapılacak olan inşaatın ölünün bedenine ve manevi şahsiyetine aleni bir saygısızlık olduğu açıktır. Bu bağlamda milletvekillerinin bölgede bir açıklama yaparak dikkat çekmek istedikleri şey, toplumun manevi değerlerine yöneliktir. Toplumun bir kesiminin manevi değerlerine yönelik "saygı" sınırlarını aşan düzenleme ve uygulamaların aynı zamanda halkı kin ve düşmanlığa tahrik suçunu da içerdiği kabul edilmelidir. Kolluğun, toplumsal kırgınlıkları derinleştirici bir olgu üzerine sorumluluk üstlenen milletvekillerine saldırı gerçekleştirilmesi bu suça ortak olmaktadır. Kolluk kuvvetlerinin milletvekillerine yönelik bu girişimi, aynı zamanda etik bir sorunun da altını çizmekte, toplumun hassasiyetlerini kanatmaktadır.

- 7- Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir. Burada ise polis, sadece tarafsız bir yaklaşım sergilemiş, toplu mezarda bulunan ölümlerin manevi şahsiyetlerini de hiçe saymıştır. Geçmişte pek çok çete mensubunun alanlarda şiddeti çağıran, halkı kin ve düşmanlığa teşvik eden açıklamalarında koruma pozisyonunda olan kolluğun, HDP'li milletvekillerine olan tavrı izahtan varestedir.
- 8- Toplu mezardaki naaşları korumak isteyen milletvekillerinin polis şiddeti ile karşı karşıya kalması demokratik bir toplum yapısı ile örtüşmez. AİHM içtihatlarında, devletlerin yasayla toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını idari açıdan bazı düzenlemelere tabi tutabileceği kabul edilmektedir. Ancak, bu düzenlemelerin hiç birinin toplantı ve gösteri hakkının kullanılmasını ortadan kaldıracak şekilde uygulanamayacağı kabul edilmektedir. Toplantı ve gösteri özgürlüğü, demokratik bir toplumda hem siyasi iktidarın kamuoyu tarafından bir denetlenme şeklidir. Hem de yurttaşların, derneklerin, siyasi kurumların kendi düşüncelerini kamuoyuyla ses getirecek şekilde paylaşarak, baskı gücü oluşturma yoluyla demokratik siyasal yaşama bir katılma biçimidir.
- 9- Yukarıda ifade etmiş olduğumuz üzere toplantı ve gösteri hakkı, iktidarın iş ve eylemlerinin kamuoyu tarafından denetlenme şeklidir. Öte yandan daha da mühimi, yasama yetkisini haiz olan milletvekillerinin iktidarı denetlemesi hem hakkı hem de görevidir. Bilindiği üzere yasama organının Anayasa ve İçtüzük hükümlerine göre önemli görevlerinden birisi de denge ve denetleme görevidir. Parlamenterler bu görevi icra ederken, dayanağını Anayasa'dan aldıkları ve dahi başka yasalarca da güvence altına alınmış olan basın açıklaması yöntemini kullanırlar. Bu yöntem hem iktidarın denetlenmesi hem de iktidarın yönetimde keyfiliğe kaçmasının engellenmesi amacını taşır. Bu sayededir ki muhalefet; yönetimde bulunan hükümetin icraatını denetleyerek ve muhalefete hesap vermeye hükümeti mecbur ederek, kamusal kararların şeffaflığını, kamu işlerinin yönetimindeki etkinliğini temin etme ve böylece kamu çıkarını savunma ve kötüye kullanımı ile verimsizliği önleme görev ve yetkisine sahiptir. Yani parlamenter demokrasilerde milletvekillerine sağlanan denetleme biçimleri hem görevlerine dahildir, hem de yetki sınırları içerisinde. Ancak kolluk, 13.04.2022 günkü tavrı ile milletvekilinin bu görevini yapmasını bilerek ve isteyerek engellemiştir.
- 10- Kolluk görevini kötüye kullanma suçunu işlerken beraberinde başka suçları da gerçekleştirmiştir. Şöyle ki; TCK-113 hükmü uyarınca *"Bir kamu faaliyetinin yürütülmesine... engel olunması hâlinde, fail hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur."* Milletvekilinin temsil yetkisi kamu adına iş ve işler yürütmesini gerekli kılmaktadır. Newala Qesaba bölgesinde inceleme ve araştırma

yapmak isteyen milletvekillerinin kolluk tarafından engellemesi, milletvekilinin kamu faaliyeti yürütmesinin engellenmesidir. Yine kolluğun bu tavrı; TCK-114'e göre siyasi hakların engellenmesi suçunu oluşturur. Siyasi faaliyet yürüten milletvekillerine doğrudan müdahale gerçekleştiren kolluk; cebir veya tehdit kullanılarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla bir siyasi partinin faaliyetlerinin engellenmesi suçunu işlemiştir. Beraberinde düşüncelerini ifade etmek isteyen milletvekillerinin durdurulması, TCK-115 hükmüne göre de İnanç, düşünce ve kanaat hürriyetinin kullanılmasını engelleme suçunu oluşturmaktadır.

11- Açıktır ki kolluk, milletvekillerinin açıklama, inceleme yapma ve yürüyüşlerini engellemek suretiyle salt görevini kötüye kullanmamış; kamu yararını hiçe sayan filler sergilemiştir. Milletvekili faaliyetleri kamusal faaliyetlerdir. Yine milletvekilleri, siyasi faaliyetleri çerçevesinde her türlü açıklama yapma hakkına sahiptir. Düşünce ve ifade hürriyeti her bir birey için anayasa ve uluslararası hukukla güvence altına alınmış haklardandır. Kolluğun ceza mevzuatında yer alan ve işaret ettiğimiz suçları işlediği açıktır.

12- Kolluk, yetkisini aşan bir şekilde milletvekillerine müdahale ederek ve Anayasa'nın 10. ve 34. maddesine aykırı davranarak Görevini Kötüye Kullanma; Kamu Hizmetlerinden Yararlanma Hakkını Engelleme; Siyasi Hakların Kullanılmasını Engelleme; İnanç, Düşünce Ve Kanaat Hürriyetinin Kullanılmasını Engelleme suçlarını işlediği için, şüpheliler hakkında bu şikâyeti yapmak zorunda kalmıştır.

HUKUKİ NEDENLER : Anayasa, TCK, 2911 Sayılı Yasa vesair yasal mevzuat.

KANITLAR : 13.04.2022 günü Kasaplar Deresi'nde HDP heyeti tarafından yapılan açıklama esnasında çekilen her türlü dijital kayıt, bilirkişi incelemesi, tanık ve ikamesi caiz her türlü yasal delil.

SONUÇ VE İSTEM : Açıklanan ve doğrudan gözetilecek nedenlerle TCK-113., 114., 115. ve 257. maddesi uyarına görevi kötüye kullanma suçunu işleyen şüpheliler hakkında soruşturma yapılarak, haklarında kamu davası açılmasına karar verilmesini dilerim.18.04.2022

Şikâyetçi Vekili

Av.

